

**Fișa de evaluare socială
pentru încadrarea în grad de handicap, orientarea școlară/ profesională și planificarea de
beneficii, servicii și intervenții pentru copiii cu dizabilități**

Factorii de mediu: Bariere și Facilitatori (se înconjură „+” sau „-” și se specifică):

Nr	Factorii de mediu	Bariere	Facilitatori
1	Produse sau tehnologii asistive/ de sprijin disponibile (produse, instrumente, echipamente sau tehnologii adaptate sau concepute special pentru a îmbunătăți/ maximiza potențialul copilului cu dizabilități)		
a	de uz personal în viața cotidiană	-	+
b	pentru mobilitate și transport personal în interior și exterior	-	+
c	pentru comunicare	-	+
d	pentru educație	-	+
e	pentru locul de muncă	-	+
2	Mediu fizic accesibil (mediul din comunitate proiectat și adaptat pentru persoanele cu dizabilități)		
a	produse și tehnologii de proiectare și construcție a clădirilor de uz public	-	+
b	produse și tehnologii de amenajare a terenurilor	-	+
3	Relații intrafamiliale funcționale (interacțiunile simple și complexe, armonioase, între membrii familiei, de exemplu între copii, părinți, alți membri ai familiei sau persoane care locuiesc cu copilul)		
a	mediul familial imediat (persoanele care locuiesc cu copilul)	-	+
b	familia extinsă	-	+
c	atașament		
c1	sigur	-	+
c2	nesigur/ dezorganizat	+	-
4	Abilități parentale în raport cu dizabilitatea copilului - cunoștințele, atitudinile și comportamentele dobândite pentru:		
a	acoperirea nevoilor de bază ale copiilor	-	+
b	protecția copilului împotriva violenței	-	+
c	sprijinirea dezvoltării fizice și psihice a copilului	-	+
d	reprezentarea intereselor copiilor în comunitate	-	+
e	rezolvarea de probleme/ crize	-	+
f	gestionarea propriilor frustrări și a furiei	-	+
5	Rețea de sprijin a familiei (totalitatea persoanelor din familia lărgită, alte rude, vecini, prieteni și profesioniști din comunitate, care oferă un ajutor constant familiei)		
a	familia extinsă	-	+
b	prieteni	-	+
c	cunoștințe, colegi, vecini și membri ai comunității	-	+
d	persoane cu funcții de conducere	-	+
e	însoțitori și asistenți personali	-	+
f	profesioniști în domeniul sănătății	-	+
g	alți profesioniști	-	+

6	Atitudini pozitive față de dizabilitate (manifestările observabile ale obiceiurilor, practicilor, ideologiilor, valorilor, normelor, credințelor factuale și religioase, care influențează favorabil comportamentul individual și viața socială la toate nivelurile)		
a	individuale ale membrilor familiei	-	+
b	individuale ale prietenilor, cunoștințelor, colegilor, vecinilor și membrilor comunității	-	+
c	individuale ale persoane cu funcții de conducere	-	+
d	individuale ale însoțitorilor și asistenților personali	-	+
e	individuale ale profesioniștilor în domeniul sănătății și din domenii conexe	-	+
f	ale comunității/ societății	-	+
7	Servicii disponibile (serviciile publice, private și pe bază de voluntariat, sociale, medicale, de psihoterapie și alte tipuri de terapie, de exemplu: logopedie, kinetoterapie, terapie ocupațională și educaționale necesare pentru abilitarea și/sau reabilitarea copilului cu dizabilități)	-	+
8	Accesul la servicii (posibilitatea copilului și a familiei de a beneficia efectiv de serviciile menționate la pct.7)	-	+

Recomandări pentru completarea anexei

Semnul „-” (minus) reprezintă lipsa/ insuficiența factorului de mediu din coloana a doua din tabel și de regulă semnifică o barieră, cu o singură excepție: la atașamentul sigur semnul „-” reprezintă un facilitator. Semnul „+” (plus) reprezintă prezența factorului de mediu în viața copilului și de regulă semnifică un facilitator, cu o singură excepție: la atașamentul nesigur/ dezorganizat semnul „+” reprezintă o barieră. Unde e cazul, se consemnează în coloana a doua sub denumirea factorului de mediu, ce anume constituie bariera sau facilitatorul.

1.a. De exemplu: dispozitive protetice și ortopedice, proteze neurale (de exemplu, dispozitive de stimulare funcțională care controlează vezica urinară, intestinele, ritmul cardiac și respirator) și unități de control al mediului ambiental cu scopul de a facilita controlul indivizilor asupra mediului/ spațiului interior în care locuiesc (scanere, sisteme de telecomandă, sisteme cu comandă a vocii, întrerupătoare cu temporizare).

1.b. De exemplu, dispozitive pentru mersul pe jos (baston, cadre de mers, cârje), automobile și furgoane speciale, adaptări la vehicule, fotolii rulante, scutere și dispozitive care ajută persoanele să-și schimbe locul/ poziția.

1.c. De exemplu, dispozitive vizuale specializate, dispozitive electro-optice, dispozitive specializate de scriere, desen sau pentru scris de mână, sisteme de semnalizare, software și hardware speciale (computer adaptat pentru persoane cu surdocecitate), implanturi auditive, aparate auditive, adaptoare auditive de modulare de frecvență, proteze vocale, tăblițe de comunicare, ochelari și lentile de contact.

1.d. De exemplu, tehnologie informațională specializată.

1.e. Pentru copiii cu vârsta peste 15 ani, dacă sunt angajați. De exemplu, mese reglabile, pupitre și dulapuri de fisier; uși de acces birou intrare/ ieșire telecomandate; hardware, software, accesorii și aparate de control al mediului menite să faciliteze îndeplinirea sarcinilor de lucru ale individului și să controleze mediul în care acesta lucrează (de exemplu, scanere, sisteme de telecomandă, sisteme comandate prin voce și întrerupătoare cu temporizare).

2.a. De exemplu, proiectarea și construirea intrărilor și ieșirilor în/ din clădiri (rampe mobile și fixe, uși electrice, bară de deschidere pentru uși și praguri de uși la nivelul solului), asigurarea accesului la facilitățile din interiorul clădirilor (toalete, cabine de telefoane sau audio, lifturi sau ascensoare, secvențe de anunțuri/ avertizări sonore, rampe, termostate pentru reglarea temperaturii și locuri accesibile în săli sau pe stadioane), proiectare și construcție pentru identificarea direcției/ traseului, parcurgerea traseului și indicarea localizării în clădiri (panouri de semnalizare, în Braille sau scrise, dimensiunile coridoarelor, suprafețele podelelor, chioșcuri accesibile) și proiectare și construcție pentru siguranța fizică a persoanei în clădiri (balustrade pentru paturi și sisteme de semnalizare pentru situații de urgență).

2.b. De exemplu, amenajarea terenurilor din mediul rural (drumuri de acces și semnalizarea prin panouri corespunzătoare), amenajarea terenurilor din mediul urban (tăieturi la nivelul bordurilor, rampe, semnalizare prin panouri și iluminatul străzilor) și amenajarea parcurilor, zonelor de conservare și rezervațiilor naturale (marcarea corespunzătoare a zonei și a traseelor).

3.c. Se prezumă și se consemnează un atașament sigur între copil și mama sa/ altă persoană din familie dacă observă un comportament emoțional stabil între cei doi și adultul se dovedește a fi o persoană de referință pentru copil. În caz contrar, când copilul nu pare că a stabilit o relație constant apropiată față de o anumită persoană din familie, se prezumă și se consemnează un atașament nesigur sau dezorganizat.

5.d. De exemplu: profesori, angajatori, preoți.

5.f. De exemplu: medici, asistente medicale, logopezi, kinetoterapeuți, fizioterapeuți, terapeuți ocupaționali, asistente medicale comunitare, mediatori sanitari.

8. De exemplu, lipsa resurselor financiare pentru asigurarea transportului la servicii, lipsa mijloacelor de transport, împiedicarea accesului egal în cadrul serviciului (de ex. copilul nu poate frecventa școala din comunitate din varii motive, cum ar fi: părintele optează pentru școală specială în ciuda recomandării SEOSP pentru școala de masă, unitatea școlară nu admite copii cu dizabilități în școală) se consemnează ca bariere.

Recomadări pentru completarea anexei A din Ordinul nr. 95/2006 pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială/ persoane cu atribuții de asistență socială, în domeniul protecției drepturilor copilului

Situația familială a copilului se consemnează prin următorii itemi din anexa A: alți membri ai familiei, situația socială a familiei și climatul familial, la care se adaugă informații privind situația juridică a copilului.

Alți membri ai familiei: mamă și tată/ reprezentantul legal, persoana care are în plasament copilul (asistent maternal/ persoană/ rudă), persoana care are în îngrijire copilul dacă părinții lipsesc și nu are numit încă reprezentant legal, frate, soră, alte rude/ persoane care locuiesc cu copilul.

Situația socială a familiei: familie legal constituită, uniune consensuală, reconstituită, monoparentală, divorț/ separare, deces, contribuția părinților la creșterea și îngrijirea copilului - ambii părinți/ unul (care?)/ niciunul, părinți plecați la muncă în străinătate - unul (care?)/ ambii, asistentul personal al copilului – membru al familiei/ altă persoană.

Climatul familial: relațiile dintre părinți, relațiile dintre părinți și copilul cu dizabilitate, relațiile dintre părinți și ceilalți copii, relațiile dintre copilul cu dizabilitate și frații/ surorile.

Situația juridică a copilului: copil recunoscut/ nerecunoscut de tată, părinți decăzuți din drepturi părintești, copil aflat în grija exclusivă a unuia dintre părinți, acte de identitate.

Rețeaua socială/ legătura cu comunitatea: relațiile copilului cu alți copii, probleme de integrare în comunitate, relațiile familiei cu comunitatea – harta ecologică, rețeaua socială a familiei, membrii familiei lărgite care pot ajuta/ ajută familia în depășirea unor probleme, servicii accesate de copil și familie, modelul general de comportament al copilului, coping/ reziliență, dorințele personale ale copilului privind viitorul său, dorințele/ așteptările părinților privind viitorul copilului, obiceiuri legate de petrecerea timpului liber.

Situația economică: sursele de venit și bugetul familial.

Educația copilului/ copiilor: formele de învățământ frecventate de copil și frații/ surorile acestuia, învățământ de masă/ învățământ special/ special integrat, rezultate școlare, situații de neșcolarizare/ abandon școlar/ absenteism.

Locuința (situația locativă): număr de camere locuibile, număr de persoane care locuiesc împreună, proprietate/ chirie/ fără forme legale, sursa de încălzire, alimentarea cu apă, starea locuinței, condițiile de igienă, mobila, facilități speciale, eventuale adaptări pentru dizabilitate.

Satisfacerea nevoilor medicale (starea de sănătate): probleme de sănătate actuale sau cronice ale copilului și ale altor membri ai familiei, altă persoană cu dizabilități în familie, medic de familie.

Istoric familial relevant: traseul instituțional al copilului, menținerea relației cu familia pe parcursul măsurii de protecție specială, caziere, sesizări frecvente la poliție, gradul de satisfacție al părinților față de colaborarea cu specialiștii din domeniile: protecția copilului, sănătate, educație, servicii, autoritate locală.

Descrierea problemei (actuale) a copilului/ familiei: prezentarea situației contextuale.